USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě–pobočka v Olomouci projednal v neveřejném zasedání konaném dne 18. dubna 2024 stížnost **státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Olomouci** proti usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 21. 2. 2024, č. j. 9 Pp 22/2023-54, které se týká **odsouzeného Miroslava P.**, narozeného xxx, a rozhodl

takto:

Podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu **se** stížnost státního zástupce **zamítá.**

Odůvodnění:

1. Usnesením Okresního soudu v Olomouci (dále jen „okresní soud“) ze dne 21. 2. 2024, č. j. 9 Pp 22/2023-54, bylo rozhodnuto tak, že podle § 88 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku se odsouzený Miroslav P. (dále jen „odsouzený“) podmíněně propouští z výkonu trestu odnětí svobody v trvání 18 měsíců, který mu byl uložen rozsudkem Okresního soudu ve Zlíně ze dne 5. 11. 2019, č. j. 1 T 174/2019-159, 8 měsíců, který mu byl uložen rozsudkem Okresního soudu v Kroměříži ze dne 22. 11. 2022, č. j. 9 T 148/2022-69, a 12 měsíců, který mu byl uložen rozsudkem Okresního soudu v Kroměříži ze dne 23. 1. 2018, č. j. 2 T 128/2017-141, ve spojení s usnesením Okresního soudu v Olomouci ze dne 30. 10. 2018, č. j. 7 PP 19/2018-32, a usnesením Okresního soudu v Olomouci ze dne 28. 6. 2022, č. j. 7 PP 19/2018-123. Podle § 89 odst. 1 trestního zákoníku byla odsouzenému stanovena zkušební doba v trvání 3 let za současného vyslovení dohledu. Dále byly podle § 89 odst. 2 trestního zákoníku odsouzenému uloženy povinnosti a omezení, a to zdržet se konzumace alkoholu a nelegálních návykových látek a kdykoliv se na výzvu probačního úředníka či jím pověřené osoby podrobit namátkovému testu na přítomnost alkoholu nebo jiných návykových látek v těle, osobně se nejpozději do 5 pracovních dnů po svém propuštění dostavit na středisko Probační a mediační služby ve Zlíně.

2. Proti tomuto usnesení si podal státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Olomouci (dále jen „státní zástupce“) po jeho vyhlášení stížnost, kterou následně písemně odůvodnil. Uvedl, že u odsouzeného nejsou předpoklady vedení řádného života do budoucna, jelikož tento se již jednou ve zkušební době podmíněného propuštění neosvědčil, když spáchal trestnou činnost. Navíc do výkonu trestu nenastoupil dobrovolně. Podle státního zástupce je odsouzený schopen se chovat řádně a uvědoměle pouze v případě, kdy je nad ním přísný dozor ve věznici. Ze zprávy probační a mediační služby pak vyplývá riziko recidivy, a to zejména z důvodu drogové závislosti odsouzeného v minulosti. Existuje tak důvodná obava, že po propuštění z výkonu trestu bude odsouzený opět pod vlivem alkoholu páchat trestnou činnost. Navrhl proto, aby bylo napadené usnesení zrušeno a nově rozhodnuto o zamítnutí žádosti odsouzeného.

3. Krajský soud v Ostravě–pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“) jako soud stížnostní (§ 146 odst. 2 písm. d/ trestního řádu) úvodem shledal, že stížnost státního zástupce byla podána oprávněnou osobou (§ 142 odst. 1 trestního řádu), v zákonné třídenní lhůtě od oznámení usnesení

a na místě, kde lze takové podání učinit (§ 143 odst. 1 trestního řádu). Současně krajský soud neshledal ani jiný důvod k zamítnutí stížnosti podle § 148 odst. 1 písm. a), b) trestního řádu z formálních důvodů bez věcného přezkoumání napadeného usnesení a jemu předcházejícího řízení.

4. Z podnětu podané stížnosti tedy krajský soud podle § 147 odst. 1 trestního řádu přezkoumal správnost a odůvodněnost výroku napadeného usnesení, jakož i správnost postupu řízení jeho vydání předcházející a po projednání věci v neveřejném zasedání dospěl k závěru, že stížnost státního zástupce důvodná není.

5. Úvodem je třeba konstatovat, že v samotném řízení, které předcházelo vydání napadeného usnesení, neshledal stížnostní soud žádných procesních vad, kdy v tomto ohledu nevznesl žádných námitek ani stěžovatel.

6. Podle § 88 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku soud může odsouzeného podmíněně propustit na svobodu, jestliže odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu, svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život, a odsouzený vykonal alespoň polovinu uloženého trestu odnětí svobody.

7. Jak je patrné z odůvodnění napadeného usnesení, okresní soud opřel své rozhodnutí o vyhovění žádosti odsouzeného o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody o zjištění, že jsou u něj splněny všechny zákonné podmínky uvedené v § 88 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Odsouzený vykonal polovinu uloženého trestu, prokázal polepšení v důsledku výkonu trestu, kdy rovněž perspektiva vedení řádného života u něj byla prokázána. K jeho žádosti se připojil ředitel věznice. Vychovatel Mgr. Michal Š., který s odsouzeným přichází prakticky denně do kontaktu, potvrdil vzorný výkon trestu ze strany odsouzeného. Dále okresní soud poukázal na stabilní rodinné zázemí odsouzeného, jeho kladný vztah ke svým dětem, kdy tento má zajištěné bydlení i zaměstnání, jeho pracovní morálka je na vysoké úrovni. K žádosti se připojila i jeho bývalá družka, matka jeho dvou synů. Okresní soud se pod bodem 13. odůvodnění napadeného usnesení věnoval rovněž prvnímu neúspěšnému podmíněnému propuštění odsouzeného v roce 2018, kdy uzavřel, že první výkon trestu byl oproti aktuálnímu věznění relativně krátký a že odsouzený bezpochyby procesem stárnutí vyzrál a měl prostor k nápravě, která se podává nejen z jeho vyjádření, nýbrž i z hodnocení vychovatele a ředitele věznice.

8. Z pohledu krajského soudu je úvodem třeba v souladu s ustálenou judikaturou uvést, že ústavně zaručené právo na to, aby bylo vyhověno žádosti odsouzeného o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, neexistuje. Posouzení splnění zákonných podmínek podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody je plně věcí soudcovské úvahy. Je výlučně na obecných soudech, aby zkoumaly a posoudily, zda podmínky pro aplikaci tohoto institutu jsou dány, a aby své úvahy v tomto směru přiměřeným způsobem odůvodnily. Pokud obecný soud dospěje k závěru, že požadavek pozitivní prognózy budoucího chování odsouzeného není dán, jde o výraz nezávislého soudního rozhodnutí, který i Ústavní soud respektuje (viz ÚS 10/2009 – u.).

9. Kromě vykonání příslušné části uloženého trestu je další zákonnou podmínkou podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody skutečnost, že odsouzený svým chováním a plněním svých povinností ve výkonu trestu prokázal polepšení, které se jakožto vývojový proces vnitřní proměny osobnosti odsouzeného navenek projevuje pouze v jeho chování. Z tohoto hlediska je proto kromě jiného rozhodující, jak odsouzený dodržoval stanovený pořádek a kázeň ve výkonu trestu.

10. Ustanovení § 88 odst. 1 trestního zákoníku vyjadřuje mj. požadavek pozitivní prognózy budoucího chování pachatele, která je nezbytným předpokladem pro podmíněné propuštění z výkonu trestu

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Gráblová.

odnětí svobody. Taková prognóza musí vyplývat ze zhodnocení pachatelova polepšení a důležité je i zjištění, v jakém prostředí bude pachatel žít a pracovat po propuštění z výkonu trestu, zda má rodinné a sociální zázemí, zaměstnání, bydlení atd. Význam bude mít i případné zjištění, jak bude veřejnost reagovat na předčasné propuštění pachatele z výkonu trestu odnětí svobody, jaké jsou sociální poměry pachatele, jaké podmínky má vytvořeny pro přechod do normálního života na svobodě atd.

11. Smysl podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody tedy není v tom, aby za dobré chování, případně za dobrou práci ve výkonu trestu, byl pachatel automaticky propuštěn po odpykání stanovené doby na svobodu bez zřetele na to, jaká je prognóza jeho dalšího chování. Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody je totiž namístě jen tehdy, jestliže vzhledem ke všem okolnostem, které mohou mít v tomto směru význam, je odůvodněn předpoklad, že odsouzený povede i na svobodě řádný život a že tu není pro společnost příliš velké riziko jeho recidivy (viz např. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, 1775 s. a násl.).

12. Krajský soud odkazuje na ustálenou judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně vyslovil, že „rozhodující kritéria podmíněného propuštění jsou zákonem dána jednak v podmínce polepšení odsouzeného, potvrzeného jeho současným chováním a plněním jemu uložených povinností, a jednak existencí takových skutečností, z nichž by bylo možné důvodně usoudit, že odsouzený po předčasném propuštění na svobodu povede žádný život“. Rozhodovat je třeba „vždy podle stavu věci ke dni rozhodnutí, a nikoli podle stavu quo ante“ (viz např. III. ÚS 1735/2010, II. ÚS 2503/2016, III. ÚS 611/2000).

13. Předně je třeba okresnímu soudu vytknout, že nesprávně vyhodnotil připojení ředitele věznice k žádosti odsouzeného o podmíněné propuštění (č.l. 5) jako samostatný návrh ředitele věznice, a proto následně nepřiléhavě hodnotil v bodech 7., 11. a 12. odůvodnění napadeného usnesení podmínku uvedenou v ustanovení § 88 odst. 2 trestního zákoníku, dle kterého soud nevyhoví návrhu ředitele věznice na podmíněné propuštění, jen je-li zjevné, že by odsouzený po propuštění na svobodu vedl řádný život.

14. Přesto se však po provedeném stížnostním řízení krajský soud nakonec přiklonil k závěru okresního soudu, že u odsouzeného jsou dány důvody pro vyhovění jeho žádosti. Je třeba zdůraznit, že chování odsouzeného ve výkonu trestu je hodnoceno jako vzorné, byly mu uděleny dvě pochvaly, dvakrát zvýšeno kapesné a rovněž ve dvou případech přerušen výkon trestu odnětí svobody na dobu 3 a 5 dnů jako nejvyšší forma kázeňské odměny v pravomoci ředitele věznice. Při opuštění věznice se vždy osvědčil, do věznice se vrátil řádně a včas. Kázeňsky trestán nebyl. Spolupráce s vychovatelem a ostatními odbornými zaměstnanci je hodnocena jako trvale velmi dobrá. Odsouzený udržuje pravidelný kontakt s matkou, bývalou přítelkyní a svými syny, a to formou řádných návštěv a telefonních hovorů. Pravidelně jsou prováděny srážky ze mzdy na výživné a na náklady výkonu trestu. Odsouzený svého protiprávního jednání lituje, prezentuje se jasným postojem k výkonu trestu, pro případ propuštění má zajištěno bydlení a práci. Výkon trestu objektivně plní svůj účel a odsouzený si v současné době podmínky pro podmíněné propuštění vytvořil. Své stanovisko vyjádřilo i středisko Probační a mediační služby Olomouc. Z jeho závěrů vyplývá, že na jedné straně u odsouzeného je přítomno riziko recidivy a riziko selhání při výkonu sankce. Na straně druhé však může protektivně působit jeho současný sebekritický náhled a skutečnost, že od 2. poloviny roku 2019 do nástupu trestu v červnu 2022 se nedopustil další trestné činnosti. Zároveň by mohla být výše zmíněná rizika snižována uložením dohledu, který mu v minulosti ještě uložen nebyl. Odsouzený si dále vytvořil náhled na svůj předchozí život a je motivován přijmout veškerá navrhovaná omezení a povinnosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Gráblová.

15. S ohledem na veškeré shora podrobně rozvedené skutečnosti krajský soud postupem podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu stížnost státního zástupce zamítl.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Olomouc 18. dubna 2024

JUDr. Michal Jelínek v. r.
předseda senátu

Vypracovala:
JUDr. Markéta Langerová v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Gráblová.